

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๘๐๕.๕๐๔/๕๖๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การรับรองปฏิญญาลิม่า (Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิม่า (Lima Action Plan)
สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์
และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๕/๑๒๔๘๓
ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

๓. ร่างปฏิญญาลิม่า (Lima Declaration)

๔. ร่างแผนปฏิบัติการลิม่า (Lima Action Plan)

๕. กรอบทำที่ต่อแผนปฏิบัติการลิม่า (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕

๖. สำเนาหนังสือกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๑๕๒
ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่อง การรับรองปฏิญญาลิม่า
(Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิม่า (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕ มาเพื่อ
โปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม
แห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งสำเนาหนังสือจากองค์การยูเนสโก (The United Nations Educational,
Scientific and Cultural Organization: UNESCO) แจ้งกำหนดการประชุม World Congress of Biosphere
Reserves ครั้งที่ ๔ (4th World Congress of Biosphere Reserves: 4WCBR) ภายใต้หัวข้อ “A New Vision
for the Decade 2016-2025 – UNESCO Biosphere Reserves for Sustainable Development” ระหว่าง
วันที่ ๑๔ - ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงลิม่า สาธารณรัฐเปรู ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความก้าวหน้า
และปัญหาท้าทายในการดำเนินงานโครงการมนุษย์และชีวมณฑล และร่วมกำหนดแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องในบริบท
ของเป้าหมาย...

ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ โดยที่ประชุมจะมีการรับรองปฏิญญาลิมา (Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิมา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการขอความร่วมมือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสนอผู้แทนเข้าร่วมการประชุมข้างต้น ในฐานะผู้แทนประเทศไทย โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ ประเทศไทยได้เข้าร่วมโครงการมนุษย์และชีวนณฑล ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ โดยประเทศไทย มีพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่สงวนชีวนณฑลจำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

๑) พื้นที่สงวนชีวนณฑลสะแกกราช จังหวัดนครราชสีมา ประกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒) พื้นที่สงวนชีวนณฑลแม่สา - คอกม้า จังหวัดเชียงใหม่ ประกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓) พื้นที่สงวนชีวนณฑลป่าสักห้วยทาก จังหวัดลำปาง ประกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๔) พื้นที่สงวนชีวนณฑลระนอง จังหวัดระนอง ประกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๑.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อนุมัติองค์ประกอบคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ประกอบด้วยผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การรับรองปฏิญญาลิมา (Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิมา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕ ในระหว่างการประชุม 4WCBR เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย และเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สงวนชีวนณฑลภายในประเทศไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุม 4WCBR กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู ซึ่งคณะผู้แทนไทยที่จะไปเข้าร่วมการประชุมจะให้การรับรองปฏิญญาลิมา (Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิมา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญาลิมา (Lima Declaration) เนื้อหาสาระสำคัญจะเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของผู้แทนประเทศสมาชิกยูเนสโก พื้นที่สงวนชีวนณฑล (Biosphere Reserves) และหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุม 4WCBR เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการมนุษย์และชีวนณฑล (Man and the Biosphere

(MAB)...

(MAB) Programme) ในพื้นที่สงวนชีวมณฑล ซึ่งสอดคล้องและตอบสนองการเข้าสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (2030 Agenda for Sustainable Development) โดยกล่าวถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการมนุษย์และชีวมณฑล และเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกยูเนสโกให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโครงการมนุษย์และชีวมณฑลในพื้นที่สงวนชีวมณฑล และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลามา โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.๒ ร่างแผนปฏิบัติการลามา (Lima Action Plan) เป็นร่างแผนปฏิบัติการสำหรับการดำเนินงานในพื้นที่สงวนชีวมณฑลในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานออกเป็น ๕ ด้าน มีกรอบการดำเนินงานรวม ๒๙ ผลลัพธ์ ๖๒ กิจกรรม ดังนี้

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ ๑ เครือข่ายพื้นที่สงวนชีวมณฑลของโลกประกอบไปด้วยต้นแบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๗ ผลลัพธ์ ๒๕ กิจกรรม

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ ๒ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่ไม่หยุดนิ่งและมุ่งผลสัมฤทธิ์ภายในโครงการ MAB และ World Network of Biosphere Reserve ประกอบด้วย ๗ ผลลัพธ์ ๑๐ กิจกรรม

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ ๓ ทุนส่วนภายนอกและแหล่งสนับสนุนทางการเงินที่ยั่งยืนสำหรับการดำเนินงานโครงการ MAB และ World Network of Biosphere Reserve ประกอบด้วย ๘ ผลลัพธ์ ๑๔ กิจกรรม

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ ๔ การสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ที่โปร่งใส เปิดกว้าง ทันสมัยและครอบคลุม ประกอบด้วย ๓ ผลลัพธ์ ๖ กิจกรรม

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ ๕ กลไกการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพภายในโครงการ MAB และ World Network of Biosphere Reserve ประกอบด้วย ๔ ผลลัพธ์ ๗ กิจกรรม โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดประชุมคณะกรรมการโครงการมนุษย์และชีวมณฑล ของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาจัดทำกรอบทำหัตถ์ร่างปฏิญญาลามา (Lima Declaration) แผนปฏิบัติการลามา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕ ดังนี้

๔.๓.๑ กรอบทำหัตถ์ร่างปฏิญญาลามา (Lima Declaration)

๑) ประเทศไทยสนับสนุนร่างปฏิญญาลามา ซึ่งแสดงเจตจำนงในการดำเนินโครงการมนุษย์และชีวมณฑลที่สนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีการขับเคลื่อนและดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอยู่ด้วยแล้ว

๒) แสดงจุดยืน...

๒) แสดงจุดยืนประเด็นการตั้งหุ้นส่วนใหม่ๆ มาร่วมดำเนินงานโครงการมนุษย์และชีวมณฑล จำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกิจกรรม และเขตการจัดการพื้นที่ ซึ่งต้องไม่เกิดผลกระทบต่อ Core area และสภาพสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละพื้นที่

๔.๓.๒ กรอบทำที่ต่อร่างแผนปฏิบัติการลามา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕

๑) เห็นด้วยกับหลักการในภาพรวมของแผนปฏิบัติการลามา ซึ่งมีเป้าหมายการดำเนินงานหลัก เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของโครงการมนุษย์และชีวมณฑล และพื้นที่สงวนชีวมณฑลเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒) สนับสนุนการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการมนุษย์และชีวมณฑล การสร้างความร่วมมือด้านงานศึกษาวิจัย การอบรมเสริมสร้างสมรรถนะ การถ่ายทอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการพื้นที่สงวนชีวมณฑล ตลอดจนการสร้างเสริมเครือข่ายโดยใช้สื่อและเทคโนโลยี

๓) สนับสนุนแผนปฏิบัติการลามา เนื่องจากสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ซึ่งประเทศไทยใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจน สร้างสังคมสันติสุข และสิ่งแวดล้อมที่ดี ซึ่งประสบความสำเร็จ สะสมบทเรียน แนวทางปฏิบัติ และองค์ความรู้ มาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ประเทศไทยมีความพร้อมในการเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ให้กับเครือข่ายพื้นที่สงวนชีวมณฑลโลก (World Network of Biosphere Reserve) หน่วยงาน และองค์กรที่สนใจทั่วโลก

ทั้งนี้ ร่างแผนปฏิบัติการลามามีกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำเนินงานที่ผ่านมาของพื้นที่สงวนชีวมณฑลในประเทศไทย จำนวน ๓๑ กิจกรรม และกิจกรรมที่ประเทศไทยยังไม่เคยดำเนินการจำนวน ๓๑ กิจกรรม ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายสำหรับการดำเนินงานของพื้นที่สงวนชีวมณฑลในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๕. ความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศให้ข้อคิดเห็นต่อร่างปฏิญญาลามา และแผนปฏิบัติการลามา ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ ดังนี้

๑) ร่างปฏิญญาลามา (Lima Declaration) เป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุม 4WCBR มีเนื้อหาเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของประเทศสมาชิกยูเนสโก ผู้แทนของพื้นที่สงวนชีวมณฑล และหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วม ในการดำเนินงานโครงการมนุษย์และชีวมณฑล ในพื้นที่สงวนชีวมณฑล ซึ่งสอดคล้องและตอบสนองการเข้าสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเรียกร้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ของโครงการมนุษย์และชีวมณฑลในพื้นที่สงวนชีวมณฑลและการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลามา และไม่ได้ใช้ถ้อยคำหรือมีบริบทที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ อีกทั้งในการประชุมจะใช้วิธีรับรอง (adoption) โดยไม่มีการลงนามในร่างปฏิญญา ดังนั้น ร่างปฏิญญาจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๗)

๒) ร่างแผน...

๒) ร่างแผนปฏิบัติการลิมา (Lima Action Plan) เป็นเพียงการกำหนดแนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่สงวนชีวมณฑล ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๕ เพื่อให้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์โครงการมนุษย์และชีวมณฑล ปี ค.ศ. ๒๐๑๕-๒๐๒๕ (MAB Strategy 2015-2025) มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยจัดทำเป็นตารางในประเด็นที่สอดคล้องกับ MAB Strategy โดยระบุเป้าหมายการดำเนินงานต่างๆ และผลผลิตที่จะได้รับ รวมทั้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน และกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ เพื่อให้รัฐภาคีนำแผนปฏิบัติการฯ ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในพื้นที่สงวนชีวมณฑลภายในประเทศตนเอง และไม่ได้ใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างแผนปฏิบัติการลิมาจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓) อย่างไรก็ดี โดยที่เนื้อหาของร่างปฏิญญาฯ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และโดยที่เนื้อหาของร่างแผนปฏิบัติการฯ เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สงวนชีวมณฑลภายในประเทศไทย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงอาจพิจารณาเสนอเรื่องการรับรองปฏิญญาฯ และร่างแผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้วเห็นสมควรนำเรื่องการรับรองปฏิญญาลิมา (Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิมา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบกรอบทำที่ต่อร่างปฏิญญาลิมา (Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิมา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕

๖.๒ อนุมัติให้คณะผู้แทนไทยที่ไปเข้าร่วมการประชุม World Congress of Biosphere Reserves ครั้งที่ ๔ รับรองปฏิญญาลิมา (Lima Declaration) และแผนปฏิบัติการลิมา (Lima Action Plan) สำหรับปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๕ หากมีการแก้ไขปรับปรุงร่างปฏิญญาลิมาและแผนปฏิบัติการลิมาดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้คณะผู้แทนไทยที่ไปเข้าร่วมประชุมฯ สามารถดำเนินการรับรองได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักแผนงานและสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๒๒๗